

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

DIREKTORAT ZA JAVNO NAROČANJE

Sektor za sistem javnega naročanja

Tržaška 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 18 80

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

Številka: 430-77/2016/9

Datum: 6.5.2016

Zadeva: Tolmačenje javno – naročniške zakonodaje (ZJN-3)

Predmet: Spremembe pogojev (95. člen)

Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, v nadaljnjem besedilu: ZJN-3) v 95. členu ureja spremembe pogojev o izvedbi javnega naročila.

Predmetni člen določa **pet primerov dovoljenih sprememb** pogojev o izvedbi javnega naročila.

1. Vnaprej določena sprememba.

Prvi razlog, v primeru katerega zakon dopušča spremembo pogodbe je primer, ko je sprememba, ne glede na njeno denarno vrednost, predvidena v prvotni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v jasnih, natančnih in nedvoumnih določbah o reviziji, ki lahko vključujejo določbe o reviziji cen, ali opcijah. V takih določbah morajo biti navedeni obseg in vrsta možnih sprememb ali opcij ter pogoji, pod katerimi se lahko uporabijo, ne smejo pa biti predvidene spremembe ali opcije, ki bi spremenile splošno naravo pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma.

V povezavi s 24. členom ZJN-3, ki določa način izračuna ocenjene vrednosti, je v kontekstu obravnave spremembe pogodbe po tej točki pomemben prvi odstavek 24. člena, ki določa, da izračun ocenjene vrednosti javnega naročila temelji na celotnem plačljivem znesku brez DDV, kakor ga oceni naročnik, vključno s katero koli opcijo in morebitnimi podaljšanimi naročili, kakor je izrecno navedeno v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Navedeno pomeni, da je sprememba pogodbe po tej točki mogoča ne zgolj, če je bila opcija predvidena v prvotni dokumentaciji (ali revizija cen), temveč je dodaten pogoj, da je to opcijo ali morebitne revizije cen naročnik upošteval tudi v ocenjeni vrednosti javnega naročila.

Ta točka tako omogoča naročniku, da morebitne spremembe pogodbe o izvedbi javnega naročila predvidi vnaprej, pri čemer pa mora te predvidene in morebitne spremembe zapisati zelo jasno in natančno ter na način, ki ne pušča nobenega dvoma v njihovo razlago ali razumevanje.

Določba nima vrednostne omejitve, pravzaprav je izrecno dopuščena, ne glede na njeno denarno vrednost, vendar je omejitev opredeljena z navedbo, da *ne smejo pa biti predvidene spremembe ali opcije, ki bi spremenile splošno naravo pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma.*

2. Dodatne gradnje, storitve ali dobave blaga

Drugi razlog dovoljuje spremembo pogodbe za dodatne gradnje, storitve ali dobave blaga, ki jih je izvedel prvotni izvajalec, če so potrebne, čeprav niso bile vključene v prvotno naročilo, in sicer če sta hkrati kumulativno izpolnjena dva pogoja: da zamenjava izvajalca ni mogoča iz ekonomskih ali tehničnih razlogov, kot so zahteve glede zamenljivosti ali interoperabilnosti z obstoječo opremo, storitvami ali inštalacijami, naročenimi v okviru prvotnega javnega naročila, ter da bi zamenjava izvajalca naročniku povzročila velike nevšečnosti ali znatno podvajanje stroškov.

Uvodno pojasnilo 108 Direktive 2014/24/EU daje nekaj primerov, za katere meni, da je sprememba pogodbe na podlagi te točke dovoljena, in sicer omenja okoliščine, ko so potrebne dodatne dobave namenjene za delno nadomestilo ali za povečanje obsega obstoječih storitev, blaga ali inštalacij, če bi moral naročnik zaradi zamenjave dobavitelja nabaviti blago, izvesti gradnjo ali storitve z drugačnimi tehničnimi lastnostmi, kar bi povzročilo neskladnost ali nesorazmerne tehnične težave med obratovanjem in vzdrževanjem.

Drugi odstavek tega člena določa, da v primeru spremembe na podlagi te točke, kakršno koli zvišanje cene ne sme presegati 30 odstotkov vrednosti prvotne pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma, pri čemer postavlja tudi pogoj, da če je opravljenih več zaporednih sprememb, velja ta omejitev za vrednost vseh sprememb skupaj.

3. Nepredvidene okoliščine

Tretji razlog dovoljuje spremembo pogodbe v primeru, ko je sprememba potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben naročnik ni mogel predvideti, in sprememba ne spreminja splošne narave javnega naročila.

Uvodno pojasnilo 109 Direktive 2014/24/EU pojasnjuje, da se lahko naročniki srečajo z zunanjimi okoliščinami, ki jih ob oddaji javnega naročila niso mogli predvideti, zlasti če se javno naročilo izvaja v daljšem obdobju. V takem primeru je potrebna določena prožnost za prilagoditev javnega naročila tem okoliščinam brez novega postopka javnega naročanja.

Pojem nepredvidene okoliščine se nanaša na okoliščine, ki jih ne bi bilo mogoče napovedati, čeprav bi naročnik ustrezno skrbno pripravil prvotno oddajo javnega naročila ob upoštevanju razpoložljivih sredstev, vrste in značilnosti projekta, dobre prakse na področju in potrebe po zagotovitvi ustreznega razmerja med sredstvi, porabljenimi med pripravo oddaje javnega naročila in njegovo predvideno vrednostjo. Vendar to ne more veljati za primere, ko sprememba vpliva na naravo celotnega javnega naročila, ko se na primer naročene gradnje, blago ali storitve nadomestijo z drugimi ali se bistveno spremeni vrsta javnega naročila.

Tudi v primeru spremembe na podlagi te točke velja, da kakršno koli zvišanje cene ne sme presegati 30 odstotkov vrednosti prvotne pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma, pri čemer postavlja tudi pogoj, da če je opravljenih več zaporednih sprememb, velja ta omejitev za vrednost vseh sprememb skupaj.

4. Izvajalca, ki mu je naročnik prvotno oddal javno naročilo, zamenja nov izvajalec

Četrti razlog dovoljuje spremembo pogodbe, če izvajalca, ki mu je naročnik oddal javno naročilo, zamenja nov izvajalec, in sicer če je zamenjava izvajalca posledica nedvoumne določbe o reviziji ali opcije v skladu s 1. točko prvega odstavka tega člena, ali če drug gospodarski subjekt, ki izpolnjuje prvotno določene pogoje za sodelovanje, standarde za zagotavljanje kakovosti in standarde za okoljsko ravnanje ter zanj ne obstajajo prvotno določeni razlogi za izključitev, v celoti ali delno nasledi prvotnega izvajalca po prestrukturiranju podjetja, vključno s prevzemom, združitvijo, pripojitvijo ali insolventnostjo, če to ne vključuje drugih bistvenih sprememb javnega naročila in ni namenjeno obidu določb tega zakona.

Uvodno pojasnilo 110 Direktive 2014/24/EU pojasnjuje, da v skladu z načeloma enake obravnave in transparentnosti naročnik izbranega ponudnika ne bi smel, če se javno naročilo na primer odpove zaradi pomanjkljivosti pri izvajanju, nadomestiti z drugim gospodarskim subjektom brez ponovnega odprtja javnega naročila konkurenci. Pri uspešnem ponudniku, ki izvaja javno naročilo, pa lahko, zlasti če se javno naročilo odda več kot enemu podjetju, med izvajanjem javnega naročila pa pride do nekaterih strukturnih sprememb, kot so izključno notranje reorganizacije, prevzemi, združitve in pripojitve ali insolventnost. Zaradi takih strukturnih sprememb pa ne bi smeli biti samodejno potrebni novi postopki javnega naročanja za vsa javna naročila, ki jih izvaja ponudnik.

Določba dopušča zamenjavo izvajalca v dveh primerih. V prvem primeru dopušča zamenjavo izvajalca kot posledico nedvoumne določbe o reviziji ali opcije. V tem primeru je potrebno pojasniti, da ta razlog, čeprav govori o izvajalcu, izvira iz sodne prakse sodišča EU. Slednje je v zadevi *Pressetext Nachrichtenagentur* navedlo, da je *nadomestitev sopogodbjenika, kateremu je naročnik prvotno dodelil naročilo, z novim sopogodbjenikom, načeloma treba šteti za spremembo enega od bistvenih pogojev zadevnega javnega naročila, razen če je bila ta nadomestitev predvidena v pogojih prvotnega naročila, na primer kot določba o podizvajalcu*¹. Treba je opozoriti sicer, da se to pravilo iz sodbe nanaša na menjavo podizvajalca, čeprav zamenjava podizvajalca ni primer zamenjave izvajalca, o čemer sicer govori ta določba. Seveda pa bi menjava podizvajalca tudi lahko bila problematična, kadar so podizvajalci bistvenega pomena pri izkazovanju usposobljenosti ponudnika. To vprašanje je bilo predmet razprave tudi v zadevi *Wall*, kjer je sodišče EU zavzelo stališče, da zamenjava podizvajalca, tudi če je bila ta možnost predvidena v pogodbi, lahko v izjemnih primerih pomeni bistveno spremembo pogodbe, če je določitev enega podizvajalca, ne pa drugega, ob upoštevanju značilnosti zadevne storitve, element, ki je odločilen za sklenitev pogodbe.² Ta slednja omejitev, ki izhaja iz te odločitve, se odraža v pogoju direktive, ki pravi, da mora biti določba o opciji ali reviziji jasna in nedvoumna.

V drugem primeru dopušča zamenjavo izvajalca, če tega izvajalca nadomesti drugi izvajalec, zamenjava pa je posledica neke vrste prestrukturiranja oziroma določenih statusnih sprememb. Pri tem pa posebej izpostavi pogoj, da zanj ne smejo obstajati prvotno določeni razlogi za

¹ C-454/06, tč. 40.

² C-91/08, tč. 39.

izključitev, kar pomeni, da bo moral naročnik, preden bo dovolil takšno spremembo, novega izvajalca preveriti.

Tudi iz sklepnih predlogov generalne pravobranilke v *zadevi Priesstext Nachrichtenagentur*, ki ji sodba tudi sledi, izhaja, da sprememba izvajalca storitve med trajanjem javnega naročila a priori predpostavlja bistveno spremembo pogodbe, saj se izvedba javnega naročila v celoti ali delno zaupa podjetju, ki se mu ni bilo treba izpostaviti konkurenci z drugimi ponudniki in katerega izbira tudi ne temelji na primerjavi z morebitnimi drugimi ponudniki. Iz posebnih okoliščin posameznega primera pa lahko izjemoma izhaja, da spremembe na strani izvajalca storitev ne pomenijo bistvene spremembe pogodbe. Za ponazoritev tega sta še posebej primerni dve skupini primerov. Prva skupina zajema vključitev podizvajalcev s strani pogodbene stranke javnega naročnika. Druga skupina primerov pa zajema organizacijske spremembe izključno interne narave na strani pogodbene stranke javnega naročnika. K temu lahko sodi tudi vključitev ene od njenih hčerinskih družb v izvedbo pogodbe. Vključitev hčerinske družbe v izvedbo pogodbe je v tem primeru podobna poslu in-house na strani izvajalca storitve, s čimer se pogoji za izvedbo javnega naročila, vsaj z gospodarskega stališča, bistveno ne spremenijo. Za obe navedeni skupini primerov je gotovo, da sprememba na strani izvajalca storitve ne pomeni izkrivljanja konkurence in bistvene spremembe pogodbe.

5. Nebistvene spremembe

Peti razlog dovoljuje spremembo pogodbe, če je sprememba nebistvena, in sicer ne glede na njeno vrednost. Kdaj se sprememba šteje za bistveno, določa četrti odstavek tega člena.

Sprememba pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma med njegovo veljavnostjo se šteje za bistveno, če se zaradi te spremembe pogodba ali okvirni sporazum znatno razlikuje od prvotno oddanega javnega naročila ali prvotno sklenjenega sporazuma. Ne glede na to, pa sprememba v vsakem primeru šteje za bistveno, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- a) sprememba uvaja pogoje, ki bi, če bi bili del prvotnega postopka javnega naročanja, omogočili udeležbo drugih kandidatov kot tistih, ki so bili prvotno izbrani, ali sprejem druge ponudbe kot tiste, ki je bila prvotno izbrana, ali pa bi k sodelovanju v postopku javnega naročanja pritegnili še druge udeležence;
- b) sprememba spreminja ekonomsko ravnotežje pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma v korist izvajalca na način, ki ni bil predviden v prvotni pogodbi ali okvirnem sporazumu;
- c) zaradi spremembe je znatno razširjen obseg pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma;
- č) drug gospodarski subjekt zamenja prvotnega izvajalca v primeru, ki ni naveden v 4. točki prvega odstavka tega člena.

Splošno

V primeru spremembe pogodbe iz 2. in 3. točke prvega odstavka 95. člena ZJN-3 mora naročnik, ki spremeni pogodbo o izvedbi javnega naročila ali okvirni sporazum, na portalu javnih naročil, če je to glede na vrednost potrebno, pa tudi v Uradnem listu Evropske unije, najpozneje v 30 dneh po spremembi objaviti obvestilo o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila.

Poleg navedenega pa mora naročnik razloge za spremembo pogodbe ali okvirnega sporazuma in njihovo utemeljitev dokumentirati ne glede na morebitno objavo obvestila o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila, kar pomeni, da mora razloge v svoji dokumentaciji

utemeljiti vedno in v vseh primerih spremembe pogodb, ne zgolj v primeru iz 2. in 3. točke prvega odstavka 95. člena ZJN-3.

Naročnik pa mora v primeru iz 2. točke v dokumentacijo v zvezi s spremembo navesti najmanj:

- vse razloge, zaradi katerih so potrebne dodatne gradnje, storitve ali dobave blaga,
- razloge, zakaj dodatne gradnje, storitve ali dobave blaga niso bile vključene v prvotno pogodbo ali okvirni sporazum,
- ekonomske ali tehnične razloge, zaradi katerih zamenjava prvotnega izvajalca ni mogoča, ter
- opis oziroma utemeljitev teh razlogov, vključno z obsegom nevšečnosti ali podvajanjem stroškov.

V primeru iz 3. točke pa mora dokumentacija obsegati:

- opis spremembe,
- razloge za te spremembe,
- okoliščine, zaradi katerih naročnik ni mogel predvideti spremembe pri oddaji prvotnega javnega naročila ali sklenitvi okvirnega sporazuma, ter
- pojasnilo, zakaj sprememba ne spreminja splošne narave javnega naročila.

ZJN-3 pa za primer spremembe pogodbe iz 2. in 3. točke prvega odstavka 95. člena ZJN-3 (dodatna dela, nepredvidene okoliščine) določa tudi, da v primeru teh sprememb kakršno koli zvišanje cene ne sme presegati 30 odstotkov vrednosti prvotne pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma in če je v primeru iz 2. ali 3. točke prvega odstavka 95. člena ZJN-3 opravljenih več zaporednih sprememb, velja ta omejitev za vrednost vseh sprememb skupaj tako po 2. kot po 3. točki prvega odstavka 95. člena ZJN-3 (in ne po vsaki točki ločeno do 30%).

Vse zapisano velja tudi v primeru sklenjenih okvirnih sporazumov, ki so le vrsta pogodbe o izvedbi javnega naročila.

Gradbene pogodbe

V okviru dovoljenega spreminjana pogodbe o izvedbi javnega naročila brez novega postopka javnega naročanja je smiselno izpostaviti posebnosti pogodbe o izvedbi javnega naročila gradnje.

Pri gradbeni pogodbi se izvajalec **zaveže opraviti določen** posel, zgraditi določen objekt oziroma opraviti druga gradbena dela, zaradi česar je v pravni teoriji zavzeto stališče, da ima izvajalčevo izpolnitveno ravnanje značilnosti storitve, to je obligacije rezultata (uspeha). Izvajalec tako dobi pravico do plačila za svoje delo samo, če opravi posel oziroma uresniči naročnikov končni interes, zaradi katerega je bila sklenjena gradbena pogodba. Obligacijski zakonik pri gradbeni pogodbi ravno zaradi kompleksnosti predmeta naročila oziroma gradnje tudi omogoča, da se cena, ki jo sicer dogovorita pogodbeni stranki ob sklenitvi, po dokončanju del lahko spremeni.

Ker pa od sklenitve gradbene pogodbe do njene izpolnitve običajno preteče več časa, v katerem lahko nastanejo različna poslovna tveganja, je treba vnaprej določiti pravila o tem, katera stranka nosi posledice posameznih tveganj, ki se morebiti uresničijo, da se zagotovi nemoteno in normalno napredovanje del. Tveganja v zvezi z obsegom del, ki jih je izvajalec dolžan opraviti za dogovorjeno pogodbeno ceno, opredeljujejo pravila o oblikovanju cene, imenovana klavzule o določitvi cene. Te klavzule se razlikujejo predvsem v tem, ali in kdo nosi tveganje v primeru nepredvidenih del oziroma odstopanj dejanskih količin izvedenih del od pogodbeno predvidenih. V obeh primerih pravna teorija pravi, da gre za pogodbeno dela, zaradi

česar nov postopek javnega naročila ni potreben. Ker izvajalec del običajno ta dela izvaja na podlagi projektne dokumentacije, je smiselno tudi pojasniti, da je namen slednje v tem, da naročnik pove, kakšen končni rezultat pričakuje. Ta končni rezultat pa predstavlja predmet pogodbe, za doseg tega rezultata pa so predvidene vrste del in količine, ki predstavljajo podlago za sestavo ponudbene oz. pogodbene cene.

Izvedba nepredvidenih del ter več in manj del ne pomeni spreminjanja pogodbene vsebine, lahko pa pomeni spremembo dogovorjene pogodbene cene.

Sprememba pogodbene cene zaradi nepredvidenih okoliščin (torej t.im. nepredvidena dela) je v skladu z ZJN-3 tako mogoča pod pogojem, da ta ne presega 30 odstotkov vrednosti osnovne pogodbene cene (če se glede na klavzulo o ceni pogodbeni cena sploh lahko spremeni, kar pri pogodbi s klavzulo »ključ v roke« ni mogoče), saj takšna dela ustrezajo tudi pogojem, ki jih navaja 3. točka prvega odstavka 95. člena, in sicer, da je sprememba potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben naročnik ni mogel predvideti, in sprememba ne spreminja splošne narave javnega naročila.

V primeru možnosti spremembe pogodbe zaradi dodatnih gradenj, storitev ali blaga, ki jih izvede prvotni izvajalec, če so potrebne, čeprav niso bile vključene v prvotno javno naročilo, in če zamenjava izvajalca ni mogoča iz ekonomskih ali tehničnih razlogov, kot so zahteve glede zamenljivosti ali interoperabilnosti z obstoječo opremo, storitvami ali inštalacijami, naročenimi v okviru prvotnega javnega naročila, ter bi zamenjava izvajalca naročniku povzročila velike nevšečnosti ali znatno podvajanje stroškov, gre v primeru gradbene pogodbe za t. i. dodatna dela, poznana tudi pod pojmom pozneje naročena dela, ki niso pogodbeni dela, kot so bila prvotno dogovorjena, naročnik pa zahteva, da se izvedejo, vendar zanje, če so izpolnjeni vsi zahtevani pogoji iz tega odstavka in če vrednost sprememb ne presega 30 odstotkov prvotne pogodbene vrednosti, ni treba izvesti postopka javnega naročila. Naravo takih del imajo tudi spremembe pogodbenih del po naročnikovih zahtevah, npr. spremembe vrste in obsega del zaradi spremembe projekta, spremembe kakovosti materialov in podobno. Ta dela nikoli niso dogovorjena s klavzulo o določitvi cene, temveč vedno predstavljajo povsem nova, dodatna dela.

Več in manj dela predstavljajo v praksi večje oziroma manjše količine od sicer predvidenih. V primeru klavzule »ključ v roke« ali imenovane tudi le »cena na ključ« so več in manj dela že zajeta, in se pogodbeni cena zaradi izvedbe več oziroma neizvedbe manj del praviloma ne spremeni (enako velja za nepredvidena dela). Pri pogodbeni ceni, ki je določena po enoti mere, pa mora naročnik izvajalcu plačati večji znesek, če je bilo potrebno za doseg rezultata izvesti več količin opredeljenih vrst del, ki so bila sicer v popisu opredeljena, torej se morajo ta dela nanašati na tista dela oziroma na tisto izvedbo gradnje ali funkcionalnosti, ki so predmet pogodbe.

Ker gre tako pri gradbeni pogodbi, pri kateri je dogovorjena klavzula cena na enoto mere, za situacijo, v kateri je že v času sklenitve pogodbe oziroma že ob objavi javnega naročila znano, da riziko in posledično stroške za večje količine nosil naročnik, je mogoče takšno klavzulo o ceni razumeti kot »spremembo, ki je bila v naprej predvidena«. Za ta primer pa 95. člen ZJN-3 omogoča spremembo pogodbe na podlagi 1. točke prvega odstavka.

Vendar je pri več/manj delih potrebno pojasniti tudi, da je v povezavi s prvim odstavkom 24. člena ZJN-3 v primeru takšne vrste pogodbe potrebno riziko več/manj del upoštevati pri določitvi ocenjene vrednosti. Prvi odstavek 95. člena ZJN-3 v 1. točki sicer spremembe ne pogojuje vrednostno, vendar je upoštevalo določilo, da predvidene spremembe ali opcije ne smejo biti takšne, ki bi spremenile splošno naravo pogodbe o izvedbi javnega naročila, potrebno

tudi v tem primeru ta odstopanja razlagati restriktivno in upoštevati realne rizike več/manj del. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bi zaradi bistvenih odstopanj v količinah lahko tudi bistveno spremenili splošno naravo pogodbe, sprememba, ki je bistvena, npr. iz razloga, ker je zaradi nje znatno razširjen obseg predmeta naročila, pa namreč ni dovoljena.

V prilogi za lažje razumevanje prikazujemo tudi tabelarično, kakšne možnosti daje ZJN-3 v primeru gradbenih pogodb.

V izogib morebitnim dilemam pa na tem mestu pojasnujemo tudi razliko med spremembo pogodbe na podlagi 2. točke prvega odstavka 95. člena ZJN-3 (dodatna dela) brez izvedbe postopka javnega naročila in petim odstavkom 46. člena ZJN-3 (nove gradnje/storitve, ponovitev podobnih), ki dovoljuje izvedbo postopka s pogajanjem brez predhodne objave.

Peti odstavek 46. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik izvede postopek s pogajanjem brez predhodne objave tudi za javno naročilo novih gradenj/storitev, ki pomenijo ponovitev podobnih gradenj/storitev in se oddajo gospodarskemu subjektu, ki mu je naročnik oddal prvotno naročilo, pod pogojem, da so nove gradnje/storitve v skladu z osnovnim projektom in da je bilo prvotno naročilo oddano v postopku, v katerem je naročnik objavil povabilo k sodelovanju. V osnovnem javnem naročilu morajo biti navedeni obseg mogočih dodatnih gradenj ali storitev in pogoji za njihovo oddajo. Naročnik mora v povabilu k sodelovanju za prvotno javno naročilo navesti morebitno uporabo tega postopka in pri izračunu ocenjene vrednosti osnovnega javnega naročila upoštevati tudi skupne ocenjene stroške poznejših gradenj ali storitev.

Ta določba daje naročniku možnost, da v okviru javnega naročila gradnje/storitve v naprej predvidi možnost za oddajo novih gradenj/storitev, ki pa morajo predstavljati ponovitev podobnih, torej takih vrst del, ki so bila tudi predmet prvotnega naročila in se tudi sicer še vedno nanašajo na osnovni projekt (npr. pri gradnji telovadnice želi dograditi še en manjši del za hrambo športnih rekvizitov ali pri naročilu storitve čiščenja za dve leti naročnik želi to storitev podaljšati za še eno leto ali v primeru storitve čiščenja šole naročnik želi po izgradnji prizidka to storitev naročiti oz. razširiti tudi na čiščenje teh dodatnih prostorov). Vendar mora naročnik te možnosti napovedati v naprej in jih upoštevati v izračunu ocenjene vrednosti.

Pri gradnjah bi sicer lahko zavzeli stališče, da gre tudi na podlagi te točke v določenih primerih lahko za dodatne gradnje, vendar morajo te predstavljati ponovitev podobnih. Na podlagi tega postopka ni mogoče oddati dodatnih del, ki nimajo sicer nobene povezave s prvotnim naročilom (npr. javno naročilo gradnje avtoceste ne more dopolnjevati še dodatno naročilo gradnje stanovanjske stavbe). Kadar naročnik uporabi to možnost, lahko takšna dela/storitve naroči po postopku s pogajanjem brez objave, pri čemer mu, za razliko od 2. točke prvega odstavka 95. člena ZJN-3, ni potrebno dokazati tudi, da zamenjava izvajalca ni mogoča iz ekonomskih in tehničnih razlogov in da bi zamenjava povzročila naročniku velike nevšečnosti in znatno podvajanje stroškov.

Razloga za uporabo postopka s pogajanjem brez predhodne objave po petem odstavku 46. člena ZJN-3 pa nikakor ne gre razumeti kot opcijo, o kateri sicer govori 1. točka prvega odstavka 95. člena ZJN-3, saj nove gradnje/storitve, ki so lahko predmet postopka s pogajanjem brez objave (če so izpolnjeni vsi pogoji), pomenijo druga dela, kot so določena s prvotno pogodbo, vključitev oziroma priključitev teh novih, podobnih del pa bi sicer pomenila spremembo splošne narave pogodbe.

Sašo Matas
Generalni direktor

Pripravila:

mag. Urška Skok Klima

Vodja Sektorja za sistem javnega naročanja

Priloga:

- shema vpliva sprememb na dogovorjene cene